

РЕШЕНИЕ

№ 25723

гр. София, 25.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 03.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **3037** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето (ЗЗдр).

Образувано е по жалба от К. К. С. с адрес в [населено място], срещу Експертно решение (ЕР) № г. от заседание № 20/20.01.2026 г. на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК), специализиран състав по психични, вътрешни и сърдечно съдови заболявания (ССЗ), с което е потвърдено ЕР № 91801/17.07.2025 г. на ТЕЛК към Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) „Национална кардиологична болница“ ЕАД за 70% трайно намалена работоспособност (ТНР) и водеща диагноза „инсулинозависим захарен диабет, с неврологични усложнения“.

В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност и необоснованост на обжалвания административен акт, като постановен в нарушение на материалния закон. По същество са изложени съображения за неправилна оценка на съвкупните увреждания и влошаване на здравословното състояние. Посочва, че НЕЛК не е извършила цялостна и правилна оценка на всички заболявания в тяхната съвкупност, а именно: захарен диабет с усложнения, исхемична болест на сърцето, периферна съдова болест, кървяща язва и прекарана белодробна туберкулоза. Намаляването на процента от 100% на 70% било извършено без доказателства за подобрение. Твърди, че към момента е хоспитализиран за поставяне на нов стент на артерия на долен крайник, което потвърждавало прогресията на заболяването, като този факт не бил отчетен в обжалваното решение. Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното ЕР и върне преписката за ново произнасяне при съобразяване на всички медицински доказателства. Прави искане за назначаване на комплексна съдебно-медицинска експертиза (ендокринолог, кардиолог,

съдов хирург, коремен хирург и пулмолог). В съдебно заседание, редовно призован, не се явява и не се представява. С постъпилата на 02.06.2026 г. молба от процесуалния представител адв. Л. Н., на основание чл. 83. ал. 1, т. 1 от ГПК, моли да бъде освободен от държавни такси и разноски за експертизи.

Ответникът - Национална експертна лекарска комисия, редовно призована за съдебно заседание, не изпраща представител. Доводи за законосъобразност на административния акт се излагат в постъпилите от юрк. И. С. на 02.06.2026 г. писмени бележки (озгл. Молба-становище) по същество на спора. Моли съда да отхвърли жалбата изцяло, като неоснователна и недоказана. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на насрещната страна и/или на друга заинтересована страна в процеса. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованите страни – ТЕЛК към „Национална кардиологична болница“ ЕАД; Агенция за хората с увреждания; ТП на НОИ - [населено място] и РДСП – С.-град, редовно уведомени за висящото съдебно производство, не изпращат представител при разглеждане на делото в открито съдебно заседание и не изразяват становище по законосъобразността на оспорения акт.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и като взе предвид доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

От приетите по делото писмени доказателства се установява, че административно производство е образувано въз основа на заявление-декларация с вх.№ 222025061109002/11.06.2025 г., подадено от К. К. С. чрез Регионалната картотека на медицинската експертиза (РКМЕ) до Териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), с искане да бъде представно на ТЕЛК за преосвидетелстване по повод изтичане на срока на последното ЕР.

Документите са разгледани от ТЕЛК към МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД, като е постановено ЕР № от заседание № 135/17.07.2025 г. С решението е признато наличие на общо заболяване на лицето с водеща диагноза - „инсулинозависим захарен диабет, с неврологични усложнения“ и придружаващо заболяване „туберкулоза на интраторакалните лимфни възли, потвърдена бактериологично и хистологично. Определени са вид и степен на увреждането (ВСУ) – 70% и срок на определеното ВСУ – 3 години. Изложена е констатация от медицинските изследвания, представените документи и мотиви за ЕР както следва: „За ИЗТ диабет с полиневропатия – 60% тнр ч.9, р. 1, т. 2.2.1. За стар инфаркт на миокарда /2022 г./, ИБС, стентирание-1х стент с балонна дилатация с ФИ 71%,двуклонова коронарна болест, с Ехокг сегментна кинетика запазена, клапен апаратинтактен-50% тнр ч.4, р. 1, т. 4.1. За ТБЦ на интраторакални Л.В. излекувана 2023 г. – 0%. За ГЕРБ, рефлуксен езофагит, хиатална х-я серозивен гастрит – 0%тнр. Краен процент: 70% тнр.“ ЕР на ТЕЛК е съобщено на 22.07.2025 г. и е оспорено от освидетелстваното лице.

Обжалваното ЕР на ТЕЛК е прието за разглеждане от НЕЛК - Специализиран състав по психични, вътрешни и ССЗ, като с обжалваното в настоящото производство ЕР № 90259 от заседание № 20/20.01.2026 г., е потвърдено изцяло ЕР на ТЕЛК по оценката. Отражено е в акта, че НЕЛК приема диагнозата „инсулинозависим захарен диабет, с неврологични усложнения“. В мотивите на оспорваното решение е изложено, че лицето е с установен ЗД тип 1 от 2004 г. На фона на лечение с инсулин по схема има изследван КЗП - 5,6/15,3/8,6 ммол/л. От разгледана налична мед. Документация, приложена в МЕД, се констатира, че клинично и с ЕМГ на периферни нерви от 2010 г. е доказано едно усложнение от ЗД-ДПНП. Данни за усложнение от страна на останалите прицелни органи от ЗД на този етап няма установени. В заключение е констатиран захарен диабет тип 1, на лечение с инсулин по схема, усложнен с ДПНП, без

доказани други усложнения от страна на останалите прицелни органи по типа на КДС-се следват 60% т.н.р. по ч. 9, р. 1, т 2.2.1, пожизнен срок.

В мотивите на решението подробно са изброени всички медицински документи, въз основа на които органът е постановил своя акт, а именно: медицинско експертно досие (МЕД) на лицето с приложени документи за установена ИБС с реализиран ОМИ през 2022 г.- преден С. с доказана двуклонова коронарна болест, последвано от РСИ и ДЕС на Д1 ЗД като рисков фактор ЕКГ-синусов ритъм индиферентна ел позиция ЕХОКГ- ФИ-57%, хипокинезия на ЗСЛК, пролапс на МП ЛКХ с диастолна дисфункция, съхранена систолна функция на ЛК ИБС с преживян ОМИ- С. на предна стена на ЛК к РСИ и ДЕС на Д1- на фона на АХ при съхранена систолна функция на ЛК с ЛКХ и диастолна дисфункция - 50 % по ч.4, р.1,т 4.1.1-25.2- ИБС – ОМИ – преден хроничен стадий - РСИ и ДЕС на Д1- АХ-2-3 ст- пролапс на ПМП. ТБЦ на интраторакални лимф. възли – излекувана – 2023 г.- 0% т.н.р. ГЕР/Хемангиом на ч. дроб. Рефлуксен езофагит/Ерозивен гастрит - не обуславят % т.н.р съгласно НМЕ/23 г.

За установяване на спорните факти по делото от съда са изискани и приети писмените доказателства, съдържащи се в административната преписка по издаването на оспорвания административен акт, които ще бъдат обсъдени при формиране на правните изводи.

Други доказателства, относими за предмета на делото, не са ангажирани.

Въз основа на така установената фактическа обстановка по делото, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално ДОПУСТИМА, като подадена в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 АПК /актът е получен лично на ръка на 10.02.2026 г., жалбата е изпратена по пощата на 24.02.2026 г./ от лице, което има правен интерес от оспорването и е насочена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

С настоящата се оспорва решение на НЕЛК, като на основание чл. 112, ал. 1, т. 4 от ЗЗдр, обжалванията и възраженията от страна на заинтересованите лица и органи (освидетелстваните, осигурителите, НОИ, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания и органите на медицинската експертиза на работоспособността) се правят пред административния съд, в чийто район се намира постоянният или настоящият адрес на жалбоподателя по реда на АПК.

Обжалваният административен акт е постановен от компетентен по смисъла на чл. 103, ал. 4 от ЗЗдр. във връзка с чл. 3 от Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ) орган - решението е взето от специализиран състав по психични, вътрешни и ССЗ, съобразно изискването на чл. 49, ал. 1 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ). Спазено е и изискването на чл. 18, ал. 3 от ПУОРОМЕРКМЕ в специализирания състав да бъдат включени не по-малко от трима лекари, от които един е председател на състава.

Обжалваното ЕР е издадено в предвидената от закона писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за постановяването в съответствие с чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. От съдържанието на експертното решение е видно, че специализираният състав на НЕЛК е обсъдил относимата медицинска документация, въз основа на която е приел да потвърди ЕР на ТЕЛК № 91801/17.07.2025 г. по отношение на оценката за определяне на % трудова неработоспособност.

На следващо място, административният акт е издаден при липсата на допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени по смисъла на чл. 146, т. 3 от АПК и да обуславят отмяната му. Съдът поддържа мнението, че нарушението на процесуалните правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло

да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган. Производството е започнало по подадено заявление, образувана е административна преписка, извършен е анализ на приложените в МЕД на лицето медицински изследвания и представени документи. Оспореното ЕР е издадено въз основа на всички съдържащи се в МЕД доказателства за здравния статус на жалбоподателя.

Оспорваното ЕР на НЕЛК е постановено в съответствие с действащите материалноправни разпоредби и целта на закона.

Решенията на ТЕЛК и НЕЛК, с които се извършва експертиза на трайно намалената работоспособност са индивидуални административни актове по смисъла на чл. 21 от АПК.

Предвид така постановеният от НЕЛК акт на медицинската експертиза, следва да се има предвид, че същият има двойка правна природа. От една страна, той представлява административен акт, от който за освидетелстваното лице възникват права и задължения, както и за административните органи и организации да се съобразяват с него. От друга страна, той съдържа експертиза на трайно намалената работоспособност (ТНР). Медицинската преценка на здравословното състояние на лицето към момента на експертизирането му, не е от компетентността на съда, тъй като изисква специални знания в областта на медицината. Съгласно чл. 195, ал. 1 от ГПК, последният приложим в административния процес по силата на препращащата норма на чл. 144 от АПК, вещо лице се назначава по искане на страната или служебно, когато за изясняване на някои възникнали по делото въпроси са необходими специални знания в областта на науката, изкуството, занаятите и други. Специалната разпоредбата на чл. 171, ал. 2, предложение второ АПК изрично предвижда, че вещи лица съдът може да назначава и служебно. В тази връзка, съдът намира за неоснователно направеното доказателствено искане за изготвяне на СМЕ, предвид обстоятелството, че с поставените въпроси, оспорваният цели установяване на нови факти, за които е могъл да ангажира своевременно доказателства пред административния орган, за да бъдат те съобразени от Експертния състав при определяне на % трудова неработоспособност. Настоящата инстанция дължи проверка на процесния акт на базата на доказателствата, които са били налични към момента на производството.

Съгласно чл. 50, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ в приложимата редакция (изм. ДВ. бр. 107 от 12 Декември 2025г.), Националната експертна лекарска комисия се произнася въз основа на медицинската и друга документация, както и въз основа на информацията в електронните здравни записи на лицата в Националната здравноинформационна система. С промяната на нормата отпада възможността за преглед на лицето, както и при недостатъчна документация да се прекрати процедурата и преписката да се върне на РКМЕ. Т.е. при липса на данни за здравословно състояние или недостатъчно данни за влошено здравословно състояние, НЕЛК има възможност само да откаже определяне на ТНР. Ето защо съдът намира, че при постановяване на решението, правилно НЕЛК е приложила относимите материалноправни норми, като ги е съобразила с наличната медицинска документация.

Според разпоредбата на чл. 142, ал. 1 от АПК, съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му. Това означава, че оценката на трайно намалената работоспособност следва да бъде определена в съответствие с действащите норми към датата на експертното решение на НЕЛК, тъй като всяко медицинско освидетелстване и изготвяне на медицинска експертиза отразяват здравословното състояние на лицето към момента на постановяване на административния акт на експертизата на работоспособността. В този смисъл, съдът намира за основателно възражението на ответника в молба-становище от 24.04.2026 г. по отношение на твърденията за влошено здравословно състояние на лицето. Ако в здравословното състояние на лицето е налице влошаване след издаване на експертното решение

на НЕЛК, то пред него съществува възможността да инициира ново предсрочно производство пред ТЕЛК, Не може да бъде приложена разпоредбата на чл. 142, ал. 2 АПК, тъй като съгласно чл. 103, ал. 3 от ЗЗдр. експертната на трайно намалената работоспособност се извършва от ТЕЛК и НЕЛК. /вж Решение № 6240/18.05.2017 по адм. дело № 2796/2017 на ВАС, VI отд./.

Предвид изложеното, съдът прави извод за неоснователност и недоказаност на жалбата на К. К. С. срещу Експертно решение (ЕР) № г. на специализиран състав по психични, вътрешни и ССЗ при НЕЛК.

С оглед на изложените мотиви, и след извършване на служебна проверка за законосъобразността на всички основания по чл. 146 от АПК, съдът приема, че оспорваното решение е валиден административен акт, издаден от компетентен орган, в предписаната от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и целта на закона, и като такъв не подлежи на отмяна.

По разноските:

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК, следва да бъде уважено искането на ответника за присъждане на сторените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което определя размерът на последното на 200 (двеста) лева, съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ (НЗПП), издадена на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ (ЗПП). Сумата следва да бъде превалутизирана по правилата на чл. 12 - 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ). Съгласно чл. 3 – 5 от ЗВЕРБ, Решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 г. относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е еврото, равностойно на 1,95583 български лева. Предвид горното, сумата на възнаграждението възлиза на 102,26 (сто и две евро и двадесет и шест цента) евро. Тя е дължима на НЕЛК, която е юридическо лице, съгласно чл. 25, ал. 1 от ЗЗдр.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, II отделение, 28 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. К. С. срещу Експертно решение (ЕР) № г. на Национална експертна лекарска комисия.

ОСЪЖДА К. К. С., ЕГН [ЕГН], да заплати на Национална експертна лекарска комисия, представлявана от директора, сумата от 102,26 евро разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от уведомяване на страните.

Препис от решението да се връчи на основание чл. 138, ал. 3 от АПК.

СЪДИЯ